

Den Haag, 12 januari 2011

Betreft: versoepeling rookverbod

Geachte Kamerlid,

In navolging van het regeerakkoord heeft minister Schippers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op 17 december jl. een ontwerpwijzigingsbesluit inzake het vrijstellen van het rookverbod voor kleine cafés zonder personeel met minder dan 70 m² bedrijfsruimte naar de Eerste en Tweede Kamer gestuurd. Beide Kamers kunnen zich voor 14 januari uitspreken tegen het ontwerpbesluit dat op 14 januari zal worden doorgestuurd naar de Raad van State. Verder staat de versoepeling van de rookvrije horeca geagendeerd voor 19 januari aanstaande in het Algemeen Overleg Rookvrije horeca / Tabaksbeleid in de Tweede Kamer.

Wij roepen de Eerste en Tweede Kamer met klem op tijdig, vóór 14 januari, bezwaar te maken tegen dit voorstel. Hetzelfde vragen wij de leden van de vaste commissie voor VWS te doen bij behandeling in het AO van 19 januari.

Dit voorstel zal er zeker toe leiden dat tabaksrook in Nederland terug komt in de openbare ruimte. Formeel gaat de uitzondering van het rookverbod maar om een heel klein aantal cafés: zonder personeel en kleiner dan 70m². We signaleren echter dat het de overheid niet lukt om de uitzondering te beperken tot die kleine groep van ongeveer 2000 cafés. De eerste metingen van de VWA van september jl. lieten zien dat alleen al door de uitspraak in het regeerakkoord in veel meer horecagelegenheden de asbakken terug op tafel kwamen. Onze indruk, maar ook die van het brede publiek, is dat het inmiddels in sommige steden lastig is om überhaupt nog een rookvrij café of discotheek te bezoeken.

Uit het oogpunt van de volksgezondheid is deze stap terug zorgwekkend. Niet alleen gaan we terug naar de situatie dat uitgaande bezoekers en werknemers in de horeca worden gedwongen mee te roken, met alle gezondheidsgevolgen van dien. Ook blijft uitgaan verbonden met roken. Het gevolg is dat het voor jongeren een belangrijke trigger blijft om te gaan roken (met name in discotheken) en ook dat gestopte rokers makkelijker weer worden verleid om te gaan roken als ze uitgaan. Bovendien staat dit besluit haaks op de brede wens van de Nederlandse bevolking als het gaat om roken in de horeca. Uit bijgaand rapport Sociale acceptatie roken in de horeca 2005-2010 van STIVORO (gebaseerd op gegevens uit het Continu Onderzoek Rookgewoonten onder volwassenen van 15 jaar en ouder van STIVORO) blijkt dat de meerderheid van de Nederlandse bevolking het sociaal onacceptabel vindt om te roken in de horeca. Het percentage dat het onacceptabel vindt om te roken in cafés steeg van 28% in 2005 naar 50% in 2010; in restaurants van 42% naar 75% en in sportkantines van 61% naar 72%.

Tabaksrook kost de Nederlandse samenleving miljarden, aan ziektekosten en aan economische kosten. Het voorgenomen besluit is voor ons onbegrijpelijk, mede gezien het feit dat er steeds meer nieuwe feiten en cijfers over de schadelijkheid van roken en meeroken bekend worden. Uit recent onderzoek blijkt dat slechts een kleine blootstelling aan tabaksrook tot ontwikkeling van trombose kan leiden met bijvoorbeeld een hartinfarct tot gevolg. Ook wordt duidelijker dat tal van andere (chronische) aandoeningen, van blindheid tot osteoporose en alzheimer, aan rook gerelateerd zijn. Maar liefst 30% van de sterfte door kanker houdt verband met roken. In het recente

rapport How Tobacco Smoke Causes Disease: The Biology and Behavioral Basis for Smoking-Attributable Disease vindt u de laatste gegevens.

Wij roepen Nederland op het recente Spaanse voorbeeld te volgen. In Spanje konden tot dit jaar horeca-eigenaren zelf beslissen of ze rokers wilden weren. Het gevolg was dat rookvrij uitgaan vrijwel onmogelijk was en de handhaving onuitvoerbaar. Spanje heeft per 2 januari de rookvrije wet aangescherpt. Daarmee volgt Spanje ervaringen van Engeland, Frankrijk en Italië, waar blijkt dat een eenduidige wet handhaafbaar is en de samenleving effectief beschermt tegen tabaksrook.

Hoogachtend,

Javier D. Asin, M.D, Director Healthcare Strategies & Solutions, ACSION B.V.

Pim Assendelft, Afdelingshoofd en Hoogleraar Huisartsgeneeskunde, Public Health en Eerstelijns geneeskunde, LUMC

Hans Baaijens, directeur, Nederlandse Public Health Federatie

Gerda van Baggem, voorzitter, Nederlandse Vereniging van Doktersassistenten

Prof. Dr. Jozien Bensing, Nivel

Dr. Els Borst-Eilers, arts, oud-minister van VWS.

Prof.dr. Paul L.P. Brand, kinderarts, Amalia kinderafdeling Isala Klinieken, hoofd medisch opleidingsbeleid Isala Academie, hoogleraar klinisch onderwijs UMCG

Dr. Niels H. Chavannes, Associate Professor Public Health and Primary Care LUMC

Pauline Dekker, longarts, Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longaandoeningen en Tuberculose

Dr. Ton Drenthen, teamleider NHG-sectie Preventie & Patiëntenvoorlichting, Nederlands Huisartsen Genootschap

Dr. Lies van Gennip, Voorzitter Partnership Stop met Roken

Jaap Hoekstra, Dr. J. Molema, longarts, UMC St Radboud, Nijmegen & Prof. Dr. Bertie Schonk, Medische Informatica, LUMC namens de RvT van STIVORO

Pieter van den Hombergh, Senior beleidsadviseur, Landelijke Huisartsenvereniging

Prof dr AA Kaptein, hoogleraar Medische Psychologie Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC)

Leo Kliphuis, Directeur Landelijke Vereniging Georganiseerde Eerste lijn

Dr. Roderik Kraaijenhagen, cardioloog, Nederlandse Vereniging voor Cardiologie

Maarten Küthe, kinderarts, Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde

Mr. Drs. Bert Kuipers, algemeen directeur Diabetes Fonds

Prof. dr. Johan Mackenbach, Erasmus Universiteit Rotterdam

Prof. dr. Dike van de Mheen, IVO (Wetenschappelijk Bureau voor onderzoek, expertise en advies op het gebied van leefwijzen, verslaving en daaraan gerelateerde maatschappelijke ontwikkelingen).

Inka Nanninga, Beleidsadviseur, Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie

Drs. Tom Oostrom, Algemeen directeur, Nierstichting Nederland

Gerard Peeters, V&VN-longverpleegkundigen

Elke Peters, adviserend geneeskundige, Zorgverzekeraars Nederland

Dr. Marcel Pieterse, Faculteit Gedragwetenschappen van de Universiteit Twente

Bertine Pries, GlaxoSmithKline

Miriam Rogmans, Adviseur gezondheidsbevordering, GGD Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Michael Rutgers, Algemeen directeur / bestuurder, Astma Fonds

Dianda Veldman, directeur Rutgers WPF

Maureen Rutten-van Mólken, Health Economist, iMTA, Erasmus University Rotterdam

Prof. Dr. Onno van Schayk, hoogleraar preventieve geneeskunde en directeur CAPHRI, School for Public Health and Primary Care van de Universiteit van Maastricht.

Prof.dr. R. van Schilfgaarde, Voorzitter Long Alliantie Nederland

Prof. Dr. Gerard Schippers, hoogleraar verslavingsgedrag en zorgevaluatie AMC

Dr. Hans Stam, Nederlandse Hartstichting

Prof. Dr. Karien Stronks, hoogleraar Sociale Geneeskunde AMC

Arno Timmermans, directeur Nederlands Huisartsen Genootschap

Dr. Trudi Tromp Beelen, verslavingsarts, Jellinek kliniek

Prof. Dr. Hein de Vries, Professor in Health Communication, Universiteit van Maastricht

Laurent de Vries, directeur GGD Nederland

Prof. Dr. Ernst E. van der Wall, Hoofd Afdeling Hartziekten LUMC

Nicolette Warmenhoven, Bureau OKAPI

Prof. Chris van Weel, Immediate Past President of Wonca, , Department of Primary and Community Care, Radboud Universiteit

Femke Welles, KWF Kankerbestrijding

Dr. Han Willems, Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst

Prof. Dr. Marc Willemsen, Professor tabaksontmoediging, Caphri, Universiteit Maastricht,
STIVORO

Nico van Zandwijk, Professor en Director, Asbestos Diseases Research Institute, Sydney

Patrick Zonderop, voorzitter Clean Air Nederland